

I

(Ψηφίσματα, συστάσεις και γνωμοδοτήσεις)

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 15ης Ιουνίου 2020

για την αξιολόγηση της προόδου των συμμετεχόντων κρατών μελών ως προς την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που έχουν αναληφθεί στο πλαίσιο της Μόνιμης Διαρθρωμένης Συνεργασίας (PESCO)

(2020/C 204/01)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και ιδίως το άρθρο 46 παράγραφος 6,

Έχοντας υπόψη το πρωτόκολλο αριθ. 10 που είναι προσαρτημένο στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αφορά τη μόνιμη διαρθρωμένη συνεργασία η οποία θεσπίζεται με το άρθρο 42 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση,

Έχοντας υπόψη την απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2017/2315 του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2017, για τη θεσμοθέτηση μόνιμης διαρθρωμένης συνεργασίας (PESCO) και την κατάρτιση του καταλόγου των συμμετεχόντων κρατών μελών ⁽¹⁾,

Έχοντας υπόψη την πρόταση του Υπατού Εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Το άρθρο 4 παράγραφος 2 στοιχείο δ) της απόφασης (ΚΕΠΠΑ) 2017/2315 προβλέπει ότι το Συμβούλιο εκδίδει αποφάσεις και συστάσεις όπου αξιολογούνται οι συνεισφορές των συμμετεχόντων κρατών μελών για την εκπλήρωση των συμφωνηθεισών υποχρεώσεων, σύμφωνα με τον μηχανισμό που περιγράφεται στο άρθρο 6 της εν λόγω απόφασης.
- (2) Το άρθρο 6 παράγραφος 3 της απόφασης (ΚΕΠΠΑ) 2017/2315 προβλέπει ότι, βάσει της ετήσιας έκθεσης για την PESCO που υποβάλλει ο Υπάτος Εκπρόσωπος της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας (Υπάτος Εκπρόσωπος), το Συμβούλιο επανεξετάζει άπαξ ετησίως κατά πόσον τα συμμετέχοντα κράτη μέλη εξακολουθούν να τηρούν τις δεσμευτικότερες υποχρεώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 3 της εν λόγω απόφασης.
- (3) Η παράγραφος 15 της σύστασης του Συμβουλίου, της 6ης Μαρτίου 2018, σχετικά με χάρτη πορείας για την εφαρμογή της μόνιμης διαρθρωμένης συνεργασίας (PESCO) ⁽²⁾ προβλέπει ότι, από το 2020, ο Υπάτος Εκπρόσωπος θα πρέπει να υποβάλει την ετήσια έκθεσή του τον Μάρτιο ή τον Απρίλιο εκάστου έτους, λαμβάνοντας υπόψη τα αναθεωρημένα και επικαιροποιημένα εθνικά σχέδια εφαρμογής (ΕΣΕ) που υποβλήθηκαν από τα συμμετέχοντα κράτη μέλη τον Ιανουάριο του ίδιου έτους. Στην παράγραφο 16 της εν λόγω σύστασης προβλέπεται ότι η Στρατιωτική Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα πρέπει να παρέχει στην Επιτροπή Πολιτικής και Ασφάλειας (ΕΠΑ) στρατιωτική γνωμοδότηση και συστάσεις που θα της δίνουν τη δυνατότητα να προετοιμάζει την επανεξέταση του Συμβουλίου ως προς το αν τα συμμετέχοντα κράτη μέλη εξακολουθούν να ικανοποιούν τις δεσμευτικότερες υποχρεώσεις τους, ως τον Μάιο εκάστου έτους.

⁽¹⁾ ΕΕ L 331 της 14.12.2017, σ. 57.

⁽²⁾ ΕΕ C 88 της 8.3.2018, σ. 1.

- (4) Σύμφωνα με την παράγραφο 26 της σύστασης του Συμβουλίου της 15ης Οκτωβρίου 2018 σχετικά με την αλληλουχία της εκπλήρωσης των δεσμευτικότερων υποχρεώσεων που έχουν αναληφθεί στο πλαίσιο της μόνιμης διαρθρωμένης συνεργασίας (PESCO) και τον καθορισμό πλέον συγκεκριμένων στόχων ⁽³⁾, ο Ύπατος Εκπρόσωπος πρέπει να λάβει υπόψη την εν λόγω σύσταση στην ετήσια έκθεση για την PESCO, η οποία θα στηρίξει την αξιολόγηση της εκπλήρωσης των δεσμευτικότερων υποχρεώσεων από κάθε συμμετέχον κράτος μέλος.
- (5) Στο άρθρο 4 παράγραφος 2 στοιχείο γ) της απόφασης (ΚΕΠΠΑ) 2017/2315 προβλέπεται ότι το Συμβούλιο εκδίδει αποφάσεις και συστάσεις που «ενημερώνουν και εν ανάγκη ενισχύουν τις δεσμευτικότερες υποχρεώσεις που παρατίθενται στο παράρτημα της εν λόγω απόφασης βάσει των επιτευγμάτων που έχουν πραγματοποιηθεί μέσω της PESCO για να αντικατοπτρίζουν το εξελισσόμενο περιβάλλον ασφάλειας της Ένωσης. Οι αποφάσεις αυτές λαμβάνονται ειδικότερα στο τέλος των σταδίων που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 2 στοιχείο β) της απόφασης (ΚΕΠΠΑ) 2017/2315 με βάση διαδικασία στρατηγικής επισκόπησης για την αξιολόγηση της εκπλήρωσης των υποχρεώσεων της PESCO».
- (6) Στην παράγραφο 14 της σύστασης του Συμβουλίου, της 14ης Μαΐου 2019, για την αξιολόγηση της προόδου των συμμετεχόντων κρατών μελών ως προς την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που έχουν αναληφθεί στο πλαίσιο της μόνιμης διαρθρωμένης συνεργασίας (PESCO) ⁽⁴⁾ προβλέπεται ότι πέρα από την περιγραφή της πορείας της εφαρμογής της PESCO, συμπεριλαμβανομένης της εκπλήρωσης των οικείων υποχρεώσεων από κάθε συμμετέχον κράτος μέλος σύμφωνα με το ΕΣΕ, ο Ύπατος Εκπρόσωπος καλείται να διατυπώσει επίσης εντός της ετήσιας έκθεσης για το 2020 τις πρώτες προτάσεις ενόψει της διαδικασίας στρατηγικής επισκόπησης στο τέλος του πρώτου σταδίου της PESCO (2018-2020), λαμβάνοντας υπόψη άλλες σχετικές πρωτοβουλίες της ΕΕ που συμβάλλουν στην επίτευξη του επιπέδου φιλοδοξίας της Ένωσης στον τομέα της ασφάλειας και της άμυνας.
- (7) Στις 15 Απριλίου 2020 ο Ύπατος Εκπρόσωπος υπέβαλε στο Συμβούλιο την ετήσια έκθεσή του για την πορεία της εφαρμογής της PESCO, καλύπτοντας, μεταξύ άλλων, την εκπλήρωση των οικείων υποχρεώσεων από κάθε συμμετέχον κράτος μέλος, σύμφωνα με τα αναθεωρημένα και επικαιροποιημένα ΕΣΕ του.
- (8) Σε αυτή τη βάση, το Συμβούλιο θα πρέπει συνεπώς να εκδώσει σύσταση με την οποία θα αξιολογείται η πρόοδος των συμμετεχόντων κρατών μελών ως προς την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που έχουν αναληφθεί στο πλαίσιο της PESCO,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΣΥΣΤΑΣΗ:

I. Στόχος και πεδίο εφαρμογής

1. Στόχος της παρούσας σύστασης είναι να αξιολογήσει τις συνεισφορές των συμμετεχόντων κρατών μελών για την εκπλήρωση των δεσμευτικότερων υποχρεώσεων που έχουν αναληφθεί στο πλαίσιο της PESCO, βάσει της ετήσιας έκθεσης για την πορεία εφαρμογής της PESCO που υπέβαλε ο Ύπατος Εκπρόσωπος στις 15 Απριλίου 2020 (ετήσια έκθεση) και σύμφωνα με τα ΕΣΕ που υπέβαλαν τα συμμετέχοντα κράτη μέλη.
2. Σε συνέχεια της σύστασης που εγκρίθηκε από το Συμβούλιο στις 14 Μαΐου 2019, η ετήσια έκθεση περιλαμβάνει επίσης κεφάλαιο αφιερωμένο στη στρατηγική επισκόπηση της PESCO στο τέλος του πρώτου σταδίου της (2018-2020) και παρέχει συστάσεις και προτάσεις σχετικά με τις υποχρεώσεις, τα έργα και τις διαδικασίες, καθώς και τις μεθόδους εργασίας που εξετάζονται στην παρούσα σύσταση.

II. Διαπιστώσεις και αξιολόγηση

3. Η ετήσια έκθεση παρέχει σταθερή βάση για την αξιολόγηση της πορείας εφαρμογής της PESCO, περιλαμβανομένης της εκπλήρωσης των υποχρεώσεων που έχει αναλάβει κάθε συμμετέχον κράτος μέλος σύμφωνα με το εθνικό του σχέδιο εφαρμογής.
4. Με την αντιμετώπιση των σημερινών και των μελλοντικών αναγκών της Ευρώπης στον τομέα της ασφάλειας και της άμυνας, ιδίως με τις τρέχουσες και τις μελλοντικές προσπάθειές τους να εκπληρώσουν τις δεσμευτικότερες υποχρεώσεις τους, τα συμμετέχοντα κράτη μέλη συμβάλλουν στην ενίσχυση της ικανότητας της Ένωσης να ενεργεί ως πάροχος ασφάλειας και της στρατηγικής της αυτονομίας και ενισχύουν την ικανότητά της να συνεργάζεται με τους εταίρους της και να προστατεύει τους πολίτες της.

⁽³⁾ ΕΕ C 374 της 16.10.2018, σ. 1.

⁽⁴⁾ ΕΕ C 166 της 15.5.2019, σ. 1.

5. Συνολικά, το Συμβούλιο υπογραμμίζει ότι τα συμμετέχοντα κράτη μέλη:
- α) επιβεβαίωσαν τη θετική πορεία όσον αφορά τις υποχρεώσεις που σχετίζονται με τους αμυντικούς προϋπολογισμούς και τις δαπάνες επενδύσεων στον τομέα της άμυνας. Ωστόσο, η συνολική πρόοδος διατηρείται σε χαμηλά επίπεδα κατά το παρόν στάδιο και, μολονότι τα συμμετέχοντα κράτη μέλη αντιμετωπίζουν οικονομικές προκλήσεις λόγω της κρίσης της COVID-19, ενθαρρύνονται να διαθέσουν τους αναγκαίους πόρους για να ενισχύσουν περαιτέρω αυτή τη θετική τάση κατά τα επόμενα έτη. Επίσης τα συμμετέχοντα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να συμβάλουν περαιτέρω σε μια ευρωπαϊκή συνεργατική προσέγγιση (για παράδειγμα μέσω προμήθειας εξοπλισμού και αμυντικής έρευνας και τεχνολογίας).
 - β) προτρέπονται να λαμβάνουν περισσότερο υπόψη και να αξιοποιούν καλύτερα στο πλαίσιο των εθνικών διαδικασιών αμυντικού σχεδιασμού, ως στοιχείο προσανατολισμού και λήψης αποφάσεων, τα εργαλεία σχεδιασμού της άμυνας της ΕΕ, όπως το σχέδιο ανάπτυξης δυνατοτήτων (CDP), το οποίο περιλαμβάνει επίσης τα αποτελέσματα της διαδικασίας του Πρωταρχικού Στόχου (HLGP), την υπόθεση σε στρατηγικό πλαίσιο (SCC), τη συντονισμένη ετήσια επανεξέταση στον τομέα της άμυνας (CARD), καθώς και άλλες πρωτοβουλίες όπως το ευρωπαϊκό πρόγραμμα βιομηχανικής ανάπτυξης στον τομέα της άμυνας ή άλλα συναφή μέσα της ΕΕ. Εν προκειμένω, το Συμβούλιο υπογραμμίζει ότι είναι σημαντικό τα θεσμικά όργανα, οι οργανισμοί και οι φορείς και τα κράτη μέλη να ενισχύσουν περαιτέρω τη συνοχή μεταξύ αυτών των εργαλείων και πρωτοβουλιών, αναγνωρίζοντας παράλληλα ότι είναι διακριτές και έχουν διαφορετικές νομικές βάσεις.
 - γ) ενθαρρύνονται να σημειώσουν περαιτέρω πρόοδο στην εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους όσον αφορά την εναρμόνιση των αμυντικών τους μέσων και να επανεξετάζουν τακτικά τα σχέδια και τους στόχους που πρέπει να αναληφθούν, ιδίως προκειμένου να διαδραματίσουν ουσιαστικό ρόλο στην ανάπτυξη δυνατοτήτων εντός της Ένωσης, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο της συντονισμένης ετήσιας επανεξέτασης στον τομέα της άμυνας (CARD), αναγνωρίζοντας παράλληλα ότι αυτό απαιτεί συνεχιζόμενη μακροπρόθεσμη προσπάθεια· το Συμβούλιο υπενθυμίζει ότι στη σύστασή του της 14ης Μαΐου 2019, αναφέρεται ότι έχει διασφαλισθεί και θα εξακολουθήσει να διασφαλίζεται σε περιπτώσεις αλληλεπικάλυψης απαιτήσεων η συνοχή των αποτελεσμάτων της CARD και του σχεδίου ανάπτυξης δυνατοτήτων, αφενός, με τις αντίστοιχες διαδικασίες του NATO, όπως η διαδικασία αμυντικού σχεδιασμού του NATO (NDPP), αφετέρου, με παράλληλη αναγνώριση της διαφορετικής φύσης των δύο οργανισμών και των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους και χωρών μελών τους. Το Συμβούλιο ενθαρρύνει περαιτέρω συζητήσεις μεταξύ των κρατών μελών για μια τέτοια συνοχή μεταξύ αυτών των διαδικασιών, κατά περίπτωση.
 - δ) προκειμένου να αυξηθεί επειγόντως η επιχειρησιακή απόδοση, θα πρέπει να ενισχύσουν τις προσπάθειές τους όσον αφορά τις υποχρεώσεις που σχετίζονται με την ενίσχυση της διαθεσιμότητας, της ικανότητας ανάπτυξης και της διαλειτουργικότητας των δυνάμεων, μεταξύ άλλων καλύπτοντας πλήρως τα κενά στον κατάλογο για τις μάχιμες μονάδες της ΕΕ, τη βάση δεδομένων για την ταχεία αντίδραση και τις δηλώσεις απαιτήσεων για τις αποστολές και τις επιχειρήσεις της Κοινής Πολιτικής Ασφάλειας και Άμυνας (ΚΠΑΑ). Ειδικότερα, η συνεισφορά τους στην υποστήριξη των αποστολών και των επιχειρήσεων της ΚΠΑΑ θα πρέπει να βελτιωθεί ποιοτικά και ποσοτικά και με την προοπτική των πλέον απαιτητικών αποστολών. Όσον αφορά τη δεσμευτικότερη υποχρέωση για τη φιλόδοξη προσέγγιση από τα συμμετέχοντα κράτη μέλη σχετικά με την κοινή χρηματοδότηση των στρατιωτικών αποστολών και επιχειρήσεων της ΚΠΑΑ, η εφαρμογή συνδέεται με την επανεξέταση του μηχανισμού Αθηνά και με τη θέσπιση από το Συμβούλιο του προτεινόμενου Ευρωπαϊκού Μηχανισμού για την Ειρήνη, τα οποία επί του παρόντος συζητούνται από τα κράτη μέλη.
 - ε) έχουν επιδείξει περιορισμένη πρόοδο σε σύγκριση με τα επικαιροποιημένα ΕΣΕ του 2019, όσον αφορά τη λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση των ελλείψεων δυνατοτήτων που εντοπίστηκαν στο πλαίσιο του CDP και της CARD, συμπεριλαμβανομένης αξιολόγησης της εφαρμογής των στόχων για τις δυνατότητες υψηλού αντίκτυπου (HICGs), και θα πρέπει, συνεπώς, να εξετάσουν το ενδεχόμενο να καταβάλουν περισσότερες προσπάθειες για την αύξηση της χρήσης μιας ευρωπαϊκής συνεργατικής προσέγγισης κατά προτεραιότητα στον εθνικό σχεδιασμό. Τα συμμετέχοντα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να αναφέρουν τον τρόπο με τον οποίο τα σχέδια ανάπτυξης δυνατοτήτων τους ενισχύουν την Ευρωπαϊκή βιομηχανική και τεχνολογική βάση στον τομέα της άμυνας.
 - στ) πρέπει να συνεχίσουν να εντείνουν τις προσπάθειές τους για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που συνδέονται με τη συμμετοχή, κατά περίπτωση, σε σημαντικά κοινά ή ευρωπαϊκά προγράμματα εξοπλισμού στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Άμυνας.
6. Κάθε συμμετέχον κράτος μέλος παροτρύνεται να συνεχίσει τις προσπάθειές του και να επανεξετάσει τη συνεισφορά του στην εκπλήρωση των δεσμευτικότερων υποχρεώσεων με βάση τα πορίσματα και τις συστάσεις της ετήσιας έκθεσης όσον αφορά το ΕΣΕ του.

7. Λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι η PESCO αποσκοπεί να συμβάλει στην εκπλήρωση του επιπέδου φιλοδοξίας της Ένωσης στον τομέα της ασφάλειας και της άμυνας, μεταξύ άλλων ενόψει των πλέον απαιτητικών αποστολών, πρέπει να καταβληθούν περαιτέρω προσπάθειες για τον καθορισμό ενός «συνεκτικού συνόλου δυνάμεων πλήρους φάσματος» σύμφωνα με τις παραμέτρους που αναφέρονται στην κοινή γνωστοποίηση PESCO.
8. Τα κράτη μέλη διαθέτουν μόνο ένα «ενιαίο σύνολο δυνάμεων» που μπορούν να χρησιμοποιούν σε διαφορετικά πλαίσια και, συνεπώς, η ανάπτυξη των δυνατοτήτων των κρατών μελών στο πλαίσιο της ΕΕ θα συμβάλει επίσης στην ενίσχυση δυνατοτήτων άμυνας δυναμικώς διαθέσιμων σε άλλα πλαίσια, συμπεριλαμβανομένων των Ηνωμένων Εθνών και του ΝΑΤΟ.

III. Εθνικά σχέδια εφαρμογής

9. Ενώ η ποιότητα των πληροφοριών που παρέχονται στα ΕΣΕ έχει βελτιωθεί συνολικά, τα συμμετέχοντα κράτη μέλη καλούνται να βελτιώσουν περαιτέρω την ποιότητα και να διασφαλίσουν το κατάλληλο επίπεδο λεπτομέρειας των παρεχόμενων πληροφοριών, με ιδιαίτερη έμφαση στην ανάπτυξη ειδικών μακρόπνοων σχεδίων για τον τρόπο με τον οποίο προτιθενται να συνεισφέρουν στην εκπλήρωση των δεσμευτικότερων υποχρεώσεων και των πλέον συγκεκριμένων στόχων της PESCO. Καθώς τα ΕΣΕ θα πρέπει να παρέχουν μια σημαντική βάση για την πολιτική εποπτεία, τη διατήρηση της δυναμικής και τη διασφάλιση της διαφάνειας μεταξύ των συμμετεχόντων κρατών μελών, το Συμβούλιο τονίζει την ανάγκη να βελτιωθεί η πολιτική τους διάσταση, προκειμένου να διευκολυνθούν οι συζητήσεις σε πολιτικό επίπεδο σχετικά με την πρόοδο που σημειώνεται όσον αφορά τις δεσμευτικότερες υποχρεώσεις.
10. Τα συμμετέχοντα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να συνεχίσουν να συμμετέχουν σε διμερείς διαλόγους με τη γραμματεία της PESCO για την επανεξέταση και την επικαιροποίηση των μελλοντικών τους ΕΣΕ και με σκοπό τη διασφάλιση της διαφάνειας μεταξύ τους και την περαιτέρω ανάπτυξη της συνοχής και της συνέπειας όσον αφορά τις πληροφορίες που απαιτούνται και παρέχονται στο πλαίσιο της PESCO.

IV. Έργα PESCO

11. Η πλειονότητα των 47 έργων που αναπτύσσονται επί του παρόντος στο πλαίσιο της PESCO θεωρείται ότι συμβάλλουν στην υλοποίηση των προτεραιοτήτων ανάπτυξης δυνατοτήτων της ΕΕ, δεδομένου ότι 24 από τα έργα αυτά αφορούν άμεσα και 12 έμμεσα τους στόχους για τις δυνατότητες υψηλού αντίκτυπου (HICGs). Τρία έργα βρίσκονται ήδη στο στάδιο αρχικής επιχειρησιακής δυνατότητας (IOC) και 23 έργα αναμένεται να φτάσουν στο στάδιο αυτό την περίοδο 2020-2023. Ωστόσο, τα δύο τρίτα και πλέον των έργων (30 έργα) παραμένουν στη φάση του θεωρητικού σχεδιασμού, συμπεριλαμβανομένων ορισμένων έργων που θεσπίστηκαν ήδη τον Μάρτιο και τον Νοέμβριο του 2018.
12. Υπό το πρίσμα της έκθεσης προόδου των έργων PESCO που υποβλήθηκε στο Συμβούλιο της 28ης Φεβρουαρίου 2020, τα συμμετέχοντα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να επικεντρωθούν στην ταχεία και αποτελεσματική υλοποίηση των έργων τους, ώστε να επιτευχθούν τα αποτελέσματα και οι εκροές που αναμένονται, με σκοπό την εκπλήρωση των δεσμευτικότερων υποχρεώσεων. Τα συμμετέχοντα κράτη μέλη ενθαρρύνονται επίσης να ενισχύσουν και να επιταχύνουν τις διαδικασίες που προηγούνται της έγκρισης των ρυθμίσεων έργου σε μια προσπάθεια να επιτευχθεί μεγαλύτερη σαφήνεια και βεβαιότητα όσον αφορά τα αναδυόμενα έργα με ταχύτερο ρυθμό. Το Συμβούλιο υπενθυμίζει επίσης ότι υπάρχει ανάγκη να ενισχυθεί η διαδικασία εξέτασης της προόδου των έργων PESCO, με τη χρήση σαφών, στοχοθετημένων και διαφανών κριτηρίων που θα αναπτυχθούν σε στενό συντονισμό με τα κράτη μέλη. Επιπλέον, τονίζει ότι, όταν τα μέλη του έργου διαπιστώνουν ότι τα έργα αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην επίτευξη αποτελεσμάτων, τα εν λόγω έργα πρέπει είτε να ανανεώνονται είτε να κλείνουν, προκειμένου να διασφαλίζεται η συνάφεια και η αξιοπιστία όλων των έργων PESCO.
13. Το Συμβούλιο θεωρεί ότι, προκειμένου να είναι σε θέση να αξιολογεί καλύτερα την πρόοδο των έργων και να εντοπίζει συνέργειες, θα μπορούσαν να διοργανώνονται ειδικές συνόδοι εργασίας για τη διαχείριση έργων PESCO και εκδηλώσεις για την πρόοδο των έργων, ώστε να διευκολυνθεί η περαιτέρω συζήτηση μεταξύ των συμμετεχόντων κρατών μελών. Το Συμβούλιο αναγνωρίζει επίσης την ανάγκη για καλύτερη κοινή κατανόηση των όρων και των ορισμών που σχετίζονται με την ανάπτυξη και τη διαχείριση έργων. Επιπλέον, η γραμματεία της PESCO θα πρέπει να εξακολουθήσει να παρέχει εμπειρογνομοσύνη όταν καλείται και να διευκολύνει τη συνεργασία με άλλους φορείς της Ένωσης όσον αφορά τις πιθανές συνέργειες με άλλα μέσα και πρωτοβουλίες της ΕΕ που αναπτύσσονται σε άλλα σχετικά θεσμικά πλαίσια της ΕΕ για τη διασφάλιση της διαφάνειας και της συμπεριληψής και την αποφυγή περιττών αλληλεπικαλύψεων.

14. Το Συμβούλιο τονίζει ότι η συνένωση, η συγχώνευση ή η ομαδοποίηση έργων με σκοπό την αύξηση των συνεργειών, του αντικτύπου και της αποδοτικότητάς τους, την εξοικονόμηση πόρων και την πρόληψη των αλληλεπικαλύψεων θα πρέπει να εξετάζεται κατά περίπτωση και όταν τα μέλη του έργου, επιφυλάσσοντας υποστηρικτικό ρόλο στη γραμματεία της PESCO, συμφωνούν επ' αυτού.
15. Προκειμένου να προσδιορισθούν μελλοντικές προτάσεις έργων στο πλαίσιο της PESCO, το Συμβούλιο συνιστά να εξακολουθήσουν να χρησιμοποιούνται ως βάση οι συμφωνηθείσες προτεραιότητες της ΕΕ για την ανάπτυξη δυνατοτήτων που απορρέουν από το CDP, όπου συμπεριλαμβάνονται οι HICGs, και οι οποίες λαμβάνουν τις σχετικές SCC ως εκτελεστική κατευθυντήρια γραμμή. Επιπλέον, τα πορίσματα της συγκεντρωτικής ανάλυσης της CARD και της έκθεσης της CARD θα πρέπει να χρησιμοποιούνται ώστε να υποβοηθούνται τα συμμετέχοντα κράτη μέλη στον εντοπισμό ευκαιριών για συνεργατικά έργα, μεταξύ άλλων στον επιχειρησιακό τομέα. Το Συμβούλιο τονίζει ότι τα κατάλληλα έργα PESCO θα μπορούσαν να επωφεληθούν από μελλοντική χρηματοδότηση εκ μέρους του Ευρωπαϊκού Ταμείου Άμυνας (ETA), εάν είναι επιλέξιμα.
16. Τα συμμετέχοντα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να υποβάλλουν προτάσεις έργων που καλύπτουν ευρύ φάσμα θεμάτων, και ταυτόχρονα το Συμβούλιο απευθύνει έκκληση για υποβολή προτάσεων έργων με πιο επιχειρησιακό προσανατολισμό και πιο βραχυπρόθεσμο αντίκτυπο βάσει των ήδη υφιστάμενων δυνατοτήτων. Για τον σκοπό αυτό, μπορούν να αναπτυχθούν, από κοινού με τα συμμετέχοντα κράτη μέλη, πιο λεπτομερή ή πρόσθετα κριτήρια για την επιλογή πιο ώριμων προτάσεων για έργα που συμβάλλουν άμεσα στην κάλυψη των ελλείψεων που προσδιορίζονται στο CDP, συμπεριλαμβανομένων των HICGs.
17. Σύμφωνα με τα συμπεράσματά του για την ασφάλεια και την άμυνα στο πλαίσιο της συνολικής στρατηγικής της ΕΕ (Ιούνιος 2019), το Συμβούλιο προσβλέπει στην έγκριση, το συντομότερο δυνατόν, απόφασης του Συμβουλίου σχετικά με τις γενικές προϋποθέσεις υπό τις οποίες θα μπορούσαν κατ' εξαίρεση να κληθούν τρίτα κράτη να συμμετάσχουν σε μεμονωμένα έργα της PESCO, σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 2 στοιχείο ζ) και με το άρθρο 9 της απόφασης (ΚΕΠΠΑ) 2017/2315, με την καθοδήγηση που παρέχεται στη γνωστοποίηση για την PESCO καθώς και με την απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2018/909 του Συμβουλίου (*) σχετικά με τη θέσπιση κοινού συνόλου κανόνων διακυβέρνησης για έργα PESCO.

V. Στρατηγική επανεξέταση της PESCO

18. Κατά τη διάρκεια του Δεκεμβρίου 2019, σύμφωνα με την απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2017/2315, εγκαινιάστηκε διαδικασία στρατηγικής επισκόπησης της PESCO για την αξιολόγηση της εκπλήρωσης των δεσμευτικότερων υποχρεώσεων της PESCO, με κινητήρια δύναμη ένα συμμετέχον κράτος μέλος. Οι προτάσεις και οι συστάσεις που παρουσιάζονται στο Μέρος V βασίζονται στις διάφορες συζητήσεις και συμβολές των συμμετεχόντων κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένων των συστάσεων που περιλαμβάνονται στην ετήσια έκθεση.

Αναλήψεις υποχρεώσεων

19. Το Συμβούλιο τονίζει ότι το τρέχον σύνολο των δεσμευτικότερων υποχρεώσεων έχει αποδειχθεί ότι παρέχει αξιόπιστες κατευθυντήριες γραμμές για τη διασφάλιση της συνεπούς εφαρμογής της PESCO και, ως εκ τούτου, δεν θα πρέπει να τροποποιηθεί σε αυτό το στάδιο. Ωστόσο, το Συμβούλιο τονίζει επίσης ότι πρέπει να ενταθούν οι προσπάθειες για την εκπλήρωση αυτών των δεσμευτικότερων υποχρεώσεων.
20. Επιπλέον, το Συμβούλιο τονίζει ότι είναι αναγκαίο να συμφωνήσουν τα κράτη μέλη ως προς τους στόχους και τα συγκεκριμένα παραδοτέα για την επόμενη φάση της PESCO (2021-2025) στο πλαίσιο της διαδικασίας στρατηγικής επισκόπησης του τρέχοντος έτους, εξετάζοντας επίσης τυχόν νέους τομείς συνεργασίας υπό το πρίσμα του εξελισσόμενου πλαισίου στον τομέα της ασφάλειας, ιδίως, αλλά όχι αποκλειστικά, της κλιματικής αλλαγής, της αντιμετώπισης υβριδικών απειλών, των κυβερνοαπειλών, της τεχνητής νοημοσύνης, των διαστημικών πτυχών, της ενεργειακής ασφάλειας και της θαλάσσιας ασφάλειας, καθώς και ως προς τα απτά αποτελέσματα που πρέπει να επιτευχθούν τόσο από την άποψη των δυνατοτήτων όσο και από επιχειρησιακή άποψη. Επιπλέον, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι μεσομακροπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες συνέπειες και προκλήσεις που συνδέονται με την αντιμετώπιση πολύπλοκων καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, όπως οι πανδημίες, που θα μπορούσαν να αντιμετωπιστούν στο πλαίσιο της PESCO. Η αναθεώρηση και η επικαιροποίηση της σύστασης του Συμβουλίου της 15ης Οκτωβρίου 2018 σχετικά με τους πλέον συγκεκριμένους στόχους θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη όλα τα ανωτέρω. Στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής, το Συμβούλιο τονίζει την ανάγκη να χρησιμοποιηθεί η στρατηγική επισκόπηση της PESCO προκειμένου να προσδιοριστούν τα έργα που θα αρχίσουν να αποφέρουν απτά αποτελέσματα το αργότερο εντός του 2025.

(*) Απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2018/909 του Συμβουλίου, της 25ης Ιουνίου 2018, σχετικά με τη θέσπιση κοινού συνόλου κανόνων διακυβέρνησης για έργα μόνιμης διαρθρωμένης συνεργασίας (PESCO) (ΕΕ L 161 της 26.6.2018, σ. 37).

21. Το Συμβούλιο τονίζει ότι θα πρέπει να διερευνηθούν περαιτέρω οι επιλογές για τη βελτίωση της παρακολούθησης της εκπλήρωσης όλων των δεσμευτικότερων υποχρεώσεων, μεταξύ άλλων σε πολιτικό επίπεδο και μέσω της ΕΠΑ, ιδίως στις περιπτώσεις που η πρόοδος έχει αξιολογηθεί από την ΕΠΑ και έχει κριθεί ανεπαρκής από το Συμβούλιο, πιο συγκεκριμένα, όσον αφορά τις επιχειρησιακές δεσμεύσεις, καθώς και τις δεσμεύσεις που σχετίζονται με την ευρωπαϊκή συνεργατική προσέγγιση. Ενθαρρύνονται επίσης περαιτέρω συζητήσεις σχετικά με τους δείκτες προόδου, οι οποίες θα μπορούσαν να βοηθήσουν τα συμμετέχοντα κράτη μέλη στο σχεδιασμό της τήρησης των δεσμευτικότερων υποχρεώσεων και τη διευκόλυνση της αξιολόγησης της προόδου όπως περιγράφεται στην παράγραφο 2 της σύστασης του Συμβουλίου της 15ης Οκτωβρίου 2018.
22. Το Συμβούλιο υπογραμμίζει ότι οι επιλογές για καινοτόμα κίνητρα για την προώθηση της εκπλήρωσης των επιχειρησιακών δεσμεύσεων της PESCO μπορούν να εξεταστούν και να διερευνηθούν περαιτέρω, με ιδιαίτερη έμφαση στη βελτίωση της διαθεσιμότητας, της ικανότητας ανάπτυξης και της διαλειτουργικότητας των δυνάμεων σε αποστολές και επιχειρήσεις ΚΠΑΑ. Τονίζει ότι τα ανωτέρω θα πρέπει να συνεκτιμούν τις εν εξελίξει εργασίες και να επηρεάζουν τις μελλοντικές προσπάθειες για την κοινή χρηματοδότηση των στρατιωτικών αποστολών και επιχειρήσεων της ΚΠΑΑ.
23. Το Συμβούλιο υπογραμμίζει ότι οι συζητήσεις σχετικά με τους στρατηγικούς προσανατολισμούς και τη σχετική ανάλυση των απειλών σε επίπεδο ΕΕ, που πρόκειται να ολοκληρωθούν έως το τέλος του 2020, θα πρέπει να οδηγήσουν σε μια σαφέστερη κατεύθυνση για τις πρωτοβουλίες της ΕΕ, όπως η PESCO. Αυτή η αναγκαία διαδικασία θα μπορούσε να συμβάλει περαιτέρω στην ανάπτυξη της κοινής ευρωπαϊκής νοοτροπίας ασφάλειας και άμυνας, η οποία εμπνέεται από τις κοινές αξίες και στόχους μας και σέβεται τον ιδιαίτερο χαρακτήρα των πολιτικών ασφάλειας και άμυνας των κρατών μελών.
24. Το Συμβούλιο αναγνωρίζει την ανάγκη να συνεχιστούν οι προσπάθειες, μεταξύ άλλων και μέσω της στρατηγικής επανεξέτασης της PESCO, για τη διασφάλιση της συνοχής και του συντονισμού μεταξύ των διαφόρων αμυντικών πρωτοβουλιών της ΕΕ (CARD, PESCO και του μελλοντικού ETA) στο πλαίσιο στενότερης πολιτικής παρακολούθησης και καθοδήγησης από τα κράτη μέλη, μεταξύ άλλων σε υπουργικό επίπεδο, αναγνωρίζοντας παράλληλα ότι οι πρωτοβουλίες αυτές είναι διακριτές και έχουν διαφορετικές νομικές βάσεις.

Έργα

25. Το Συμβούλιο τονίζει ότι ο κύκλος έργων PESCO θα πρέπει να ευθυγραμμιστεί με τον κύκλο της CARD προκειμένου τα οικεία πορίσματα και συστάσεις να αξιοποιούνται για τον εντοπισμό ευκαιριών για συνεργατικά έργα και να παρέχεται ένα βελτιωμένο πλαίσιο για την υποβολή πιο φιλόδοξων προτάσεων έργων από τα συμμετέχοντα κράτη μέλη, μεταξύ άλλων στον επιχειρησιακό τομέα. Επιπλέον, τα αποτελέσματα της HLGP έχουν ιδιαίτερη σημασία για τις αποστολές και τις επιχειρήσεις ΚΠΑΑ και θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την υποβολή νέων έργων PESCO με σκοπό την ενίσχυση της εκπλήρωσης των επιχειρησιακών δεσμεύσεων. Οι πτυχές αυτές θα πρέπει να κατευθύνουν τον καθορισμό του κύκλου υποβολής των έργων, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη την ισορροπία μεταξύ του διοικητικού φόρτου και του αποτελέσματος και της ποιότητας των έργων PESCO.

Διαδικασίες

26. Όσον αφορά τον κύκλο των ΕΣΕ, το Συμβούλιο καλεί τη Γραμματεία της PESCO να παράσχει λεπτομερείς επιλογές σχετικά με τον τρόπο βελτίωσης της συνοχής μεταξύ των κύκλων των ΕΣΕ της PESCO και της CARD, καθώς και της HLGP. Αυτό θα πρέπει επίσης να αποσκοπεί στη μείωση του διοικητικού φόρτου και στη βελτίωση της ποιότητας των ΕΣΕ, διασφαλίζοντας επίσης τον κατάλληλο βαθμό λεπτομέρειας. Τονίζει ότι πρέπει ταυτόχρονα να διασφαλιστεί η αναγκαία πολιτική δυναμική, καθώς και ο ρόλος του Συμβουλίου να παρέχει στρατηγική διεύθυνση και καθοδήγηση για την PESCO σε ετήσια βάση. Το Συμβούλιο θα πρέπει επίσης να εξετάσει τη δυνατότητα προσαρμογής των προθεσμιών για τα συμμετέχοντα κράτη μέλη ως προς τη διεκπεραίωση των εγγράφων της PESCO, μεταξύ άλλων όσον αφορά την υποβολή ΕΣΕ και προτάσεων έργων.

VI. Μελλοντική πορεία

27. Το Συμβούλιο καλεί:

- τη γραμματεία της PESCO να προετοιμάσει και να διοργανώσει ειδικές συνόδους εργασίας με τα συμμετέχοντα κράτη μέλη το 2020, προκειμένου να βελτιωθούν περαιτέρω οι σχετικές διαδικασίες PESCO (μεταξύ άλλων τα μελλοντικά ΕΣΕ για την PESCO, οι κύκλοι και οι διαδικασίες των έργων και η συνοχή μεταξύ των ΕΣΕ και της CARD, καθώς και η HLGP) και να προσδιοριστούν οι βασικοί στόχοι πολιτικής και οι στόχοι της PESCO από το 2021-2025 κατά την προετοιμασία για την προσαρμογή της αλληλουχίας/των πλέον συγκεκριμένων στόχων·
- τη γραμματεία της PESCO να προτείνει επιλογές για τη βελτίωση της παρακολούθησης και τη διερεύνηση της δυνατότητας παροχής κινήτρων για την εκπλήρωση ορισμένων δεσμεύσεων, οι οποίες δεν έχουν εκπληρωθεί επαρκώς από τα συμμετέχοντα κράτη μέλη·

- τη γραμματεία της PESCO να υποβάλει, πριν από το τέλος του 2020, έγγραφο προς επικύρωση με σκοπό την ολοκλήρωση της στρατηγικής επισκόπησης της PESCO· και
- τα συμμετέχοντα κράτη μέλη προκειμένου να επανεξετάσουν τα ΕΣΕ τους με σκοπό τη δέουσα επικαιροποίησή τους.

Βρυξέλλες, 15 Ιουνίου 2020.

Για το Συμβούλιο
Η Πρόεδρος
Α. METELKO-ZGOMBIC
